

Část V. – Osnovy

I. stupeň

KAPITOLA 6. - PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor - vyučovací předmět: Člověk a svět práce - Pracovní výchova

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem – vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů; funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů; jednoduché pracovní postupy a organizace práce; lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstruktivní činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční); sestavování modelů; práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin; péče o nenáročné rostliny; pěstování rostlin ze semen; pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů – pravidla správného stolování; příprava tabule pro jednoduché stolování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Průřezová témata:

V Pracovní výchově budou realizována tato průřezová témata:

VDO – občanská společnost a škola,

MKV – lidské vztahy

EGS – Evropa a svět nás zajímá

2. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU PRACOVNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět - Pracovní výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>umí stříhat textil a nalepit textilii</p> <p>dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici</p> <p>zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání</p> <p>zná základy správného stolování a společenského chování</p>	<p>práce s drobným materiálem papír</p> <p>přírodniny</p> <p>textil</p> <p>konstrukční činnosti</p> <p>pěstitelské činnosti</p> <p>příprava pokrmů</p>	<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)- VDO,</p> <p>kolektivní práce</p> <p>práce ve skupinách</p>	<p>koláž</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek</p> <p>dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici</p> <p>zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření,</p> <p>chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)</p>	<p>práce s drobným materiálem papír, karton</p> <p>přírodniny</p> <p>textil</p> <p>konstrukční činnosti</p> <p>pěstitelské práce</p> <p>příprava pokrmů</p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>textilní koláž</p> <p>zasetí velikonočního osení</p> <p>vánoční posezení, práce ve skupinách</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil umí přišít knoflíky umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek</p> <p>dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování</p>	<p>práce s drobným materiálem vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků.</p> <p>papír a karton</p> <p>přírodniny</p> <p>textil</p> <p>konstrukční činnosti práce se stavebnicemi. pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.</p>	<p>MKV - lidské vztahy</p> <p>Vv - prvouka</p>	<p>Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze.</p> <p>textilní koláž</p> <p>kolektivní práce</p> <p>zasetí velikonočního osení</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
orientuje se v základním vybavení kuchyně chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	příprava pokrmů základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	EGS - Evropa a svět nás zajímá	vánoční besídka práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce</p> <p>seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě</p> <p>zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný</p> <p>udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p> <p>montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, pracuje podle slovního návodu, předlohy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p>	<p>práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>papír a karton</p> <p>přírodniny</p> <p>textil</p> <p>konstrukční činnosti práce se stavebnicemi - plošnými, konstrukčními, prostorovými, práce s návodem</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>Vv, přírodověda</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých schopností a možností) Vv</p>	

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zná základy péče o pokojové květiny ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p> <p>orientuje se v základním vybavení kuchyně sezná se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p>	<p>pěstitelské činnosti základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>příprava pokrmů základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>EGS-Evropa a svět nás zajímají</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce</p> <p>seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic</p> <p>zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný umí háčkovat udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p> <p>montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p>	<p>práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>práce s papírem a kartonem</p> <p>práce s přírodninami</p> <p>práce s textilem</p> <p>konstrukční činnosti práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) práce s návodem práce s předlohou a s jednoduchým</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>MKV-lidské vztahy</p> <p>-dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých schopností a možností) Vv</p>	

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zná základy péče o pokojové květiny zná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi vede pěstitelské pokusy a pozorování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze</p> <p>orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p>	<p>náčrtem</p> <p>pěstitelské činnosti základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>příprava pokrmů základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>EGS-Evropa a svět nás zajímají</p>	

Zpracováno k ŠVP platnému k 1. září 2007 a dále.